

Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları
Çalışma Birimleri Dizisi 32

Depresyon Sağaltım Kitabı

Kitap Yayın Yönetmenleri
Kürşat ALTINBAŞ
Fisun AKDENİZ
Ali BOZKURT

© 2021 Türkiye Psikiyatri Derneği (*Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında Türkiye Psikiyatri Derneği'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.*)

ISBN: 978-605-74838-1-2

1. Baskı: Ocak 2021, Ankara

Baskı Adedi: 1000

Kitap Yayın Yönetmenleri

Kürşat ALTINBAŞ

Fisun AKDENİZ

Ali BOZKURT

TPD Yayıncılık Kurulu adına

Yayın Sorumlusu

Ömer AYDEMİR

bayt

Yayın Hizmetleri

BAYT Bilimsel Araştırmalar Basın Yayın ve Tanıtım Ltd. Şti.,

Ziya Gökalp Cad. 30/31, 06420 Kızılay, Ankara

Tel: (0312) 431 30 62

www.bayt.com.tr

Baskı:

Miki Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Matbaacılar Sanayi Sitesi

1516/1 Cad., No: 27, Yenimahalle / Ankara

Tel (0312) 395 21 28

Baskı Tarihi: 28 Ocak 2021

TÜRKİYE PSİKIYATRİ DERNEĞİ
DUYGUDURUM BOZUKLUKLARI BİLİMSEL ÇALIŞMA BİRİMİ

Depresyon Sağaltım Kitabı

Kitap Yayın Yönetmenleri

Kürşat ALTINBAŞ

Fisun AKDENİZ

Ali BOZKURT

Çalışma Birimleri Dizisi – No: 32

İçindekiler

Yazarlar.....	viii
Sunuş.....	ix
Önyazı.....	x
Bölüm 1: DEPRESYON SAĞALTIMINDA TEMEL KAVRAMLAR ve İLKELER	
1a: Depresyon Sağaltımında Temel Kavramlar ve İlkeler	3
Ömer AYDEMİR	
1b: Depresyon Alt Tiplerinin Önemi	9
Ömer AYDEMİR	
Bölüm 2: KOMPLİKE OLMAMIŞ DEPRESYON SAĞALTIMI	
2a: Hafif Şiddette Depresyon Sağaltımı	15
Çağdaş Öykü MEMİŞ	
2b: Orta Şiddette Depresyon Sağaltımı	33
Aytül HARİRİ	
2c: Ağır Şiddette Depresyon Sağaltımı	71
Faruk KILIÇ, İnci Meltem ATAY, Duru KUZUGÜDENLİOĞLU	
Bölüm 3: KOMPLİKE DURUMLARDA DEPRESYON SAĞALTIMI	
3a: Atipik Belirtili ve Mevsimsel Depresyon Sağaltımı	87
Mustafa GÜLEÇ	
3b: Karma Belirtili Depresyon Sağaltımı	111
Sibel ÇAKIR	
3c: Katatonik Belirtili Depresyon Sağaltımı	125
Çağdaş EKER	
3d: Eş Tanılı Depresyon Sağaltımı	145
Devran TAN	
Bölüm 4: SAĞALTIMA YANITSIZ - DİRENÇLİ DEPRESYON SAĞALTIMI	
4a: Sağaltıma Yanıtsız/Dirençli Depresyonda İlaç Sağaltımı.....	163
Evrin ERTEN	
4b: Dirençli Depresyonda Somatik Sağaltımlar.....	179
Figen ÇULHA ATEŞCİ, Osman Zülkif TOPAK	
4c: Sağaltıma Dirençli Depresyonda Diğer Yöntemler.....	203
Burçin ÇOLAK, Vesile ŞENTÜRK CANKORUR	

Bölüm 5: ÖZEL GRUPLARDA DEPRESYON SAĞALTIMI

5a: Çocuk ve Ergenlerde Major Depresif Bozukluk Sağaltımı	219
<i>Burcu ÖZBARAN, Tuğba KALYONCU</i>	
5b: Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Depresyon Sağaltımı	235
<i>Esra YAZICI, Nazan AYDIN</i>	
5c: Yaşlılarda Depresyon Sağaltımı	265
<i>Özlem KUMAN TUNÇEL</i>	

Konu Dizini	281
--------------------------	-----

Yazarlar

Ömer AYDEMİR, Prof. Dr.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Çağdaş Öykü MEMİŞ, Dr. Öğr. Üyesi

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Aytül HARİRİ, Prof. Dr.

Serbest Hekim

Faruk KILIÇ, Doç. Dr.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

İnci Meltem ATAY, Prof. Dr.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Duru KUZUGÜDENLİOĞLU, Prof. Dr.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Mustafa GÜLEÇ, Prof. Dr.

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Sibel ÇAKIR, Prof. Dr.

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Çağdaş EKER, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Devran TAN, Doç. Dr.

Nişantaşı Üniversitesi Psikoloji Anabilim Dalı

Evrin ERTEN, Doç. Dr.

Serbest Hekim

Figen ÇULHA ATEŞCİ, Prof. Dr.

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Osman Zülkif TOPAK, Dr. Öğr. Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Burçin ÇOLAK, Dr. Öğr. Üyesi

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Vesile ŞENTÜRK CANKORUR, Prof. Dr.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Burcu ÖZBARAN, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Tuğba KALYONCU, Uzm. Dr.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Esra YAZICI, Doç. Dr.

Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Nazan AYDIN, Prof. Dr.

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesi

Özlem KUMAN TUNÇEL, Uzm. Dr.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

5b

Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Depresyon Sağaltımı

Esra YAZICI, Nazan AYDIN

Depresyon yaşamın her döneminde olumsuz bir deneyim, şiddetine göre yıkıcı hatta ölümcül olabilen bir ruhsal bozukluktur. Gebelik ve doğum sonrası dönemde yaşanan depresyon, hem anneyi hem de gelişmekte olan bebeği etkiler. Haliyle bu dönemdeki tanı ve tedavi özel bir önem taşımaktadır. Gebeliğinde tedavi edilmemiş depresyonu olan annelerin gebelik ve doğumla ilgili komplikasyonlara maruz kalma olasılığı daha fazladır. Öte yandan anne karnında büyümekte olan bebek, annenin yaşamakta olduğu sıkıntıdan doğrudan etkilenmekte, plasenta aracılığıyla bebeğe geçen kortizol, ileriki yaşam dönemlerinde hem ruhsal hem bedensel hastalıklara daha yatkın olmasına yol açabilmektedir (Stroud ve ark. 2016, Goldstein ve ark. 2017). Doğum sonrası dönemde intihar, en önemli gebelik komplikasyonu olarak karşımıza çıkabilmektedir (Tabb ve ark. 2013). Diğer taraftan annenin depresyonu nedeniyle bebeğiyle yeterince iletişime girememesi, anne bebek ilişkisinin bozulmasına neden olabilir ve bu durum yalnızca bebeklik dönemini değil tüm yaşamı olumsuz etkileyebileceği bilinmektedir (Stein ve ark. 2014). Dolayısıyla gebelik ve doğum sonrası dönemde tedavi edilmeyen depresyon, hem anne hem de bebek hem de bunların etkileşimde olduğu tüm çevre üzerinde olumsuz etkilere sahiptir ve mutlaka tedavi edilmesi gereken ciddi bir hastalıktır (Hassani ve ark. 2017, Kendig ve ark. 2017).

Sağaltımdaki Temel Hedefler

Gebelik ve doğum sonrası dönemde sağaltımda temel hedef annenin ve de gelişmekte olan bebeğin ruhsal, bedensel ve sosyal tam bir iyilik haline ulaşmasını sağlamak olmalıdır. Bunu yaparken de tedavisiz kalan depresyonun gebelik ve doğum sonrası dönemde yol açabileceği sorunlar ile seçilecek tedavi yönteminin oluşturabileceği riskler dengelenerek aileye sunulmalı ve seçim birlikte yapılmalıdır (NICE 2018).

Depresyon belirtilerinin erkenden fark edilmesi ve tedavinin zamanında yapılabilmesi de ortaya çıkabilecek zararların mümkün olan en az düzeye indirilmesi açısından önemlidir.